

SOT'un Tüm Öğrenciler İçin İyi İşlev Göstermesini Sağlamaya Yönelik İpuçları

Aşağıda, eğitimcilerin tüm öğrencilerin Soru Oluşturma Tekniği'ni (SOT) öğrenmesine ve kullanmasına yönelik ipuçları, içgörüler ve fikirleri paylaşılmaktadır. Özel eğitime, İngilizce dili öğrencilerine (EL veya ELL) ve bu belgeye katkıda bulunan Amerika Birleşik Devletleri'ndeki ilkökul öğretmenlerine teşekkürlerimizi sunarız. Paylaşacak bir ipucunuz mu var? Lütfen SOT'u tüm öğrenciler için işlevsel olması yönünde nasıl şekillendirdiğiniz hakkında bize ilave bilgi sağlamak amacıyla lütfen contact@rightquestion.org adresine e-posta gönderin.

SOT öncesinde	<p><i>Birçok eğitimci öğrencileri soru kelimeleri ve yapıları ile tanıştırmak amacıyla birtakım ön eğitimler yapmayı faydalı bulmaktadır.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Sharon Emmi-Iovinelli (Elmhurst, IL), eğitim konuları hakkında kısa rap videoları hazırlayan bir site olan Flocabulary.com adresini önermektedir. Cümle noktalama işaretleri ile ilgili olan bu video soru kelimeleri için kullanışlı bir niteliğe sahiptir. Öğrencilerin soru kökleri ile (ne, neden, kim...?) kendi bağlantı şemalarını oluşturmalarını ve öğrenciler bunları öğrendikçe soruları başlatan yeni sözcükler eklemelerini sağlayın. Nancy Cohen (Highland Park, IL) "Carnac the Magnificent (Muhteşem Carnac) oyunu" (Johnny Carson karakterine dayanan) - herhangi bir ifade için bir sorunun üretildiği bir oyun - oynayarak soru kelimelerini inceler. Nancy bir cevap üretir (bilinmemekte olan bir soruya) ve öğrencilerin buna uyan bir soruyu tahmin etmeleri gerekir. Yani, Nancy "cebimde" dediğinde, öğrenciler "kâğıdın parçası nerede?" veya "Kalemin nerede olduğunu biliyor musunuz?" gibi karşılık verebilirler. Yapıları ve değişiklikleri planlamadan önce, öğrencilerin halihazırda neler yapabilecekleri ve hangi konuda zorlandıkları hakkında daha doğru bir fikir edinmek amacıyla ön değerlendirme olarak SOT'u yavaş şekilde uygulamayı düşünün.
Soru Odağının (QFocus) Tasarımı	<ul style="list-style-type: none"> Sharon, "ELL'lerin bunu uygulayabilmesi için bir ifadenin yeterli olmadığını farkına vardım, genellikle bir resmi veya videoyu kısa bir cümle ile eşleştiriyorum" diye belirtiyor. Nancy sık sık hashtag'leri QFocus olarak dahil ediyor, örneğin: Roland Smith'in <i>Jaguar</i> kitabına SOT için #survival hashtag'i eklemek gibi. Hashtag'ler işlevseldir çünkü öğrenciler, bir ana fikri veya temayı düzenleme ve ayırtmaya yönelik bir format olarak bunlara aşinadır. Hızlıca dikkat çekme konusunda başarılıdırlar. Öğrencileri kendi öğrenme tarzlarını ve destek sistemlerini araştırmaya teşvik eden QFoci'yi kullanın, böylece ihtiyaçlarını belli edebilirler. Mike Cerniglia (Ridgefield, CT) QFocus olarak "not alma" özelliğini kullanmaktadır.
Sorular Üretmek ve 4 Kuralı Öğrenmek	<ul style="list-style-type: none"> Soru üretme sürecinde dil bilgisi veya yazım hatalarını düzeltmeyin, gerekmesi halinde, öğrencilerin ertesi gün veya sonraki adımların bir parçası olarak bunlara geri dönmelerini ve üzerlerinde düzenleme yapmalarını sağlayın. 4 kuralı öğretme ve bunları ayırma eylemlerine bir miktar fazladan zaman ayırın. Küçük yaştaki öğrenenler için, "yargılamayın veya tartışmayın" şeklinde bir ifade çok belirsiz olabilir. "Yargılayıcı" olan belirli kelimeler veya davranışlar için beyin fırtınası yapın. 4 kuralı öğretmek amacıyla Ashley Melville (Cobb County, GA) ve birinci sınıf öğretmenleri, öğrencilerin gözlemlendiği bir SOT modeli uyguladılar. Öğrenciler, öğretmenlerin nasıl "kurallara uyduğunu" ve kurallara uyan veya uymayan dil ve davranışları nasıl fark ettiklerini analiz ettiler. (Örneğin bir öğretmenin hecelemeyle eleştirmeye devam etmesi) Küçük bir grupla paylaşma öncesinde öğrencilere bireysel olarak soru oluşturmaları için zaman verin. Telannia Norfar (Oklahoma City, OK) şöyle açıklar, "bazı ELL öğrencilerini bir araya getirdiğimde bile, grupla konuşmama eğiliminde olduklarını fark ettim. Böylece ikinci kez öğrenciler, başkaları olmadan kendileri soru oluşturmak için birkaç dakika harcadılar. Bu ise ELL öğrencilerinin düşündüklerini üretmenin çok daha iyi bir yoluydu. " Google docs gibi çevrimiçi araçları keşfedin; soruyu klavyede yazmak, bazı öğrenciler için kalemle yazmaktan daha hızlı olabilir ve çalışmayı sonrası için kaydetmek daha kolay ve daha organize olabilir.
Açık ve Kapalı Uçlu Sorular	<p>Bu adımı öğrencileri için zor bulan birçok eğitimciyle konuştuk. Birçoğu, açık ve kapalı yapıları öğretmek ve gerçek dünya örneklerini analiz etmek için fazladan zaman harcadı.</p> <ul style="list-style-type: none"> IL Elmhurst'daki öğretmenler, birçok açık ve kapalı soruyu kullanarak hafta sonu planları hakkında bir konuşma modeli oluşturdular; öğrenciler daha sonra soru türleri ve her birinin ortaya çıkardığı yanıtlar arasındaki farkı adlandırdılar.

	<ul style="list-style-type: none"> Sharon, kapalı ve açık uçlu cümle yapılarını analiz etmek ve her türün amacını tartışmak için öğrencilere gerçek dünya "eserlerini" gösterir. (Örneğin, öğrencileri okula kaydetmek için bir anket formunun veliler tarafından doldurulması) Öğrencilere, soruları bir türden diğerine nasıl dönüştürebilecekleri konusu için bir strateji ve kelime kökleri listesi oluşturmalarını sağlayın. (Örneğin, "açık uçlu bir soru oluşturmak için, kapalı uçlu bir sorunun başına "nasıl" veya "neden" eklemek") Desteklemek için bunların listelerini duvara asın. Kolay okumaya, hecelemeye ve değişikliği <i>nasıl</i> yaptıklarını anlamalarına yardımcı olmak için öğrencilerden yeni sorularını orijinal sorunun hemen altına yazmalarını isteyin.
Önceliklendirme	<ul style="list-style-type: none"> Mike, öğrencilerin neden bir sorunun diğerinden daha önemli olduğu konusunda düşüncelerini sağlamak için takip eden sorulara ihtiyaç duyduklarını gördü; zira, bilginin önceliklendirilmesi ve düzenlenmesi öğrenciler için zorlu olabilir. Post-it notları veya padlet.com veya dotstorming.com gibi çevrimiçi platformlar aracılığıyla oylamak, soruları önceliklendirmenin eğlenceli ve etkili bir yolu olabilir.
Grup Çalışmaları	<p><i>Çoğu eğitimci, grup dinamikleri ve ikili veya küçük gruplar halinde çalışmanın göreceli götürüleri/faydaları hakkında düşünceli ve istekli olmayı önerdi.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Sosyal etkileşimleri kolaylaştırmak için grubun her bir üyesini sorumlu tutmak için roller atayın. SOT grup rolleri için iki öğretmenin farklı vizyonlarına erişmek için http://bit.ly/2yxKlPy adresini ziyaret edin. İlkokul öğretmenleri genellikle SOT'u, yazar olarak görev yapan öğretmenle gruplara ayrılmak yerine tüm sınıf olarak ilk kez yaparlar. Sohbete hakim olma eğilimi olan bir öğrenciyi stratejik olarak "not alma" rolünü atayın. Böylece, bu öğrenciler yine soru sormaya gönüllü olabilecekler, ancak başkalarını da daha aktif bir şekilde dinleyebilecekler. Michele Rewold (Grand Junction, CO) şunları söylüyor: "Yazıcının kim olduğu konusunda dikkatli olmalısınız. Bazen bilişsel yük o kadar fazla oluyor ki öğrenciler yazarken kendi sorularını oluşturamıyorlar. Bir dakika sonra yazıcı rolünü yeni bir kişiye verirsek her kişiye sıra gelir. " SOT ile yapmayı planladığınız yapı veya değişiklikler ne olursa olsun, Telannia'nın tavsiyesi "Yapının herkese uygulanmasını sağlamaya çalışın; kimsenin dışlanmaması için herkesin kullanmasına izin verin. "
Süre	<p><i>Pek çok öğretmen, SOT'u birkaç gün veya ders süresi boyunca tanıtmanın faydalı olduğunu düşünmektedir.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Bazı ilkokul öğretmenleri, SOT aracılığıyla ilk kez SOT sürecinde adım başına yaklaşık 1 gün (gün boyunca 1 ders bloğu) süre ayırdılar. Öğrenciler, bunların sonunda her adımı uyguladıktan sonra tüm süreci tek seferde uyguladılar. Sharon, "Süreçteki her bir adım üzerinde her seferinde fazla uzun süre duramazsınız, çünkü çocuklar duymazdan gelecek; sorularını yanıtlamak istiyorlar!" Jonathan Bisson (Amenia, NY), öğrencilere düşünmeleri, işlemeleri, hecelemeleri ve cümleleri yapılandırmaları için zaman vermek amacıyla öğrencilere kitapta önerilen süreden yaklaşık %50 daha fazla zaman vermektedir.
Dil Becerileri	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilerin kendi ana dillerinde soru yazmalarına izin verin; gerekirse öğrenciler, grup soru üretmeyi bitirdiğinde çeviri yapmak için akranlarıyla birlikte çalışabilir. Bu, sözlü uygulamada tüm gruba yardımcı olur. Michele, bu uygulamada "tüm öğrencilerin çok fazla çeviri yaptığını ve bunun da dil becerilerinin gelişmesine yardımcı olduğunu" belirtiyor. Birden çok dilde soru kökü başlangıçları veya bağlantı çizelgeleri oluşturun.

Bu kaynak, şu referansı içerdiği sürece, ticari olmayan amaçlarla çoğaltılabilir veya uyarlanabilir: **Kaynak: Doğru Soru Enstitüsü (RQI). Soru Oluşturma Tekniği (SOT), RQI tarafından tasarlanmıştır. Daha fazla bilgi ve ücretsiz kaynaklar için rightquestion.org adresini ziyaret edin."**